

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0793 van 15 maart 2016
in de zaak 2010/0162/A/3/0143

In zake:

■■■■■

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Christophe COEN
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 210A
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

vertegenwoordigd door:

■■■■■

verwerende partij

*Tussenkomende
partij:*

de **gemeente** ■■■■■, vertegenwoordigd door het college van
burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Floris SEBREGHTS
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 20 januari 2010, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 26 november 2009 en de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente ■■■■■ van 10 november 2008.

Met een beslissing van 26 november 2009 heeft de deputatie het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente ■■■■■ van 10 november 2008 niet ingewilligd. De deputatie heeft aan de verzoekende partijen de vergunning geweigerd voor het verkavelen van een terrein.

Het betreft percelen gelegen te ■■■■■ en met als kadastrale omschrijving ■■■■■

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 26 mei 2010, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe COEN die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaat Floris SEBREGHTS verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

2.

Met een tussenarrest van 5 mei 2015 (nr. A/2015/0274) heeft de Raad de heropening van de debatten bevolen teneinde de partijen standpunt te laten innemen met betrekking tot de impact van het arrest van 23 februari 2011 (nr. 211.457) en de arresten van 20 december 2011 (nr. 216.939 en nr. 216.940) van de Raad van State op (het belang van de verzoekende partijen bij) de voorliggende vordering. Alle partijen hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

3.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 17 november 2015, waar de vordering tot vernietiging opnieuw werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe COEN die verschijnt voor de verzoekende partijen, mevrouw [REDACTED] die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Joris GEENS die loco Floris SEBREGHTS verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De gemeente [REDACTED] verzoekt met een aangetekende brief van 5 maart 2010 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 22 maart 2010 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO. Er zijn geen redenen om anders te oordelen.

IV. FEITEN

Na aanvankelijke weigeringen door het college van burgemeester en schepenen, werden eerdere aanvragen in graad van administratief beroep door de verwerende partij geweigerd op 23 oktober 1997 en op 17 november 2005. Op 25 mei 2004 werd een ongunstig stedenbouwkundig attest nr. 2 afgeleverd.

Op 14 juli 2008 (datum van het ontvangstbewijs) dienen de verzoekende partijen bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] een aanvraag in voor een vergunning voor “het verkavelen van een terrein”.

De percelen zijn, zo blijkt uit de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan ‘Herentals-Mol’, gelegen in woongebied.

Op 6 oktober 2008 weigert de gemeenteraad van verzoekende partij goedkeuring te verlenen aan het in het verkavelingsontwerp vooropgestelde wegtracé. Het beroep tot vernietiging van de verzoekende partijen tegen vermelde weigeringsbeslissing werd door de Raad van State met een arrest van 23 februari 2011 (nr. 211.457) verworpen.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 23 juli 2008 tot en met 22 augustus 2008, worden vier bezwaarschriften ingediend.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] weigert op 10 november 2008 een verkavelingsvergunning aan de verzoekende partijen en overweegt hierbij het volgende:

“... ”

Het project in kwestie omvat vier percelen aan een onverharde weg (buurtweg [REDACTED] tussen [REDACTED]. In het ontwerp worden 4 loten voorzien voor vrijstaande bebouwing, de bijgevoegde voorschriften voorzien in een vrijstaande bebouwing met volgende bestemmingsmogelijkheden: eengezinshuizen, kleinhandelshuizen, horeca, vrije beroepen, appartementen,... (niet limitatieve lijst)

Hoewel de gronden in kwestie ‘rood’ zijn ingekleurd op het gewestplan, is het nooit de bedoeling van de gemeente geweest om een woonfunctie toe te staan op de betreffende locatie. De betrokken weigronde situeren zich thans aan een landweg (zandweg), en hebben in het verleden ook nooit functie gedaan als bouwgrond. Er bestaat geen enkele behoefte om aan de periferie van de gemeente bijkomende wegeninfrastructuur te gaan creëren, door het toestaan van een woonfunctie op deze locatie zou bovendien de ruimtelijke draagkracht van het gebied worden overschreden. Er heerst dan ook een duidelijke visie in de gemeente om de woonbehoefte in eerste instantie op te vangen nabij de dorpskern.

Het landelijk karakter van de omgeving [REDACTED] is een kenmerkend gegeven dat [REDACTED] in zijn geheel mee vorm geeft. Het landelijke en natuurlijke karakter van de gemeente vloeit rechtstreeks voort uit de openruimte kwaliteiten die er zijn. Deze kwaliteiten bestaan oa.

uit groene rasters in het noorden van de woonkern die voor een geleidelijke overgang zorgen naar het landelijk gebied, en een kwalitatieve overgang van de woonfunctie naar openruimtefuncties. Dit laatste geldt als een belangrijke randvoorwaarde, en geeft aan dat huidige aanvraag in strijd is met de vereisten voor een goede en kwalitatieve ruimtelijke ordening.

De aanvraag is momenteel niet gelegen langs een verharde en uitgeruste weg. De verkavelingsaanvraag omvat bijgevolg de aanleg van nieuwe verkeerswegen. Daarom diende de gemeenteraad een besluit te nemen over de zaak van de wegen alvorens het college van burgemeester en schepenen over de vergunningsaanvraag beslist. De gemeenteraad van [REDACTED] heeft op basis van de bezwaren en een ruimtelijke motivatie in de zitting van 6 oktober 2008 geen goedkeuring verleend aan het wegtracé. Om deze redenen is niet voldaan aan de in artikel 133, van het decreet van 18 mei 1999 en latere wijzigingen, vastgestelde voorwaarden, zodat er geen wettelijke mogelijkheid blijft om de gevraagde verkavelingsvergunning te verlenen.

...

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing tekenen de verzoekende partijen op 17 december 2008 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

In zijn verslag van onbekende datum adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar de verwerende partij om het administratief beroep niet in te willigen en de verkavelingsvergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 17 februari 2009, beslist de verwerende partij op 26 november 2009 om het beroep niet in te willigen en de verkavelingsvergunning te weigeren en overweegt hierbij het volgende:

“ ...

Overeenkomstig artikel 4.3.5. § 1 van de Vlaamse Codex, kan een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een gebouw met als hoofdfunctie “wonen” slechts worden verleend voor een stuk grond, gelegen aan een voldoende uitgeruste weg, die op het ogenblik van de aanvraag reeds bestaat. Volgens § 2 van voormeld artikel is een voldoende uitgeruste weg ten minste met duurzame materialen verhard en voorzien van elektriciteit.

In het beroepschrift wordt aangegeven dat de aanvragers zullen instaan voor de aanleg en uitrusting van de buurtweg nr. 28, dwz aanleg van elektriciteits- en watervoorzieningen en verharding.

Bovendien omvat de verkavelingsaanvraag een gratis grondafstand van 276 m² voor inlijving bij de weg.

Artikel 4.2.17. §2 van de Vlaamse Codex bepaalt, dat indien de verkavelingsaanvraag wegeniswerken omvat waaromtrent de gemeenteraad beslissingsbevoegdheid heeft, en het vergunningverlenende bestuursorgaan oordeelt dat de verkavelingsvergunning van zijnentwege kan worden verleend, de gemeenteraad een beslissing over de zaak van de wegen neemt, alvorens het vergunningverlenende bestuursorgaan een beslissing neemt over de verkavelingsaanvraag.

De gemeenteraad beslist op 6 oktober 2008 geen goedkeuring te verlenen aan het wegtracé zoals voorzien op het verkavelingsontwerp.

Omdat de verkaveling aan buurtweg nr. [REDACTED] paalt, dient tevens de wet op de Buurtwegen te worden gerespecteerd.

Het statuut van buurtweg nr. [REDACTED], in functie waarvan het verkavelingsontwerp is opgemaakt, werd juridisch nagegaan.

Historiek:

Er bestaat geen discussie over het statuut "buurtweg":

...

Bijgevolg wordt wel degelijk geraakt aan het tracé volgens de Atlas der Buurtwegen, in tegenstelling tot wat beroepers beweren en ook nu bij de Raad van State als dusdanig aanvoeren. Een besluit van de gemeenteraad is dan ook vereist.

Opmaak gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) "Van de Wervelaan"

Voormeld ontwerp van RUP is op 31 augustus 2009 door de gemeenteraad van Vorselaar voorlopig vastgesteld.

De doelstelling van het RUP is het ontwikkelingsrijp maken van een deel van een woonuitbreidingsgebied, aansluitend op de kern van Vorselaar, voor de ontwikkeling van sociale huisvesting. In het RUP wordt de herbestemming van 4 stukken woongebied voorgesteld, ter compensatie van de aansnijding van het woonuitbreidingsgebied.

In één van de 4 stukken woongebied is voorliggend bouwberoep gesitueerd.

Volgens artikel 4.3.2. van de Vlaamse Codex kan een aanvraag worden geweigerd omdat ze onverenigbaar is met een voorlopig vastgesteld ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan of van bijzonder plan van aanleg.

...

Algemene conclusie:

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de planologische bestemming, maar niet met de decretale en reglementaire bepalingen. Het wegentracé werd niet goedgekeurd door de gemeenteraad, waardoor de aanvraag niet in overeenstemming is met artikel 4.3.5. § 1 en § 2 van de Vlaamse Codex.

Bovendien kan volgens artikel 4.3.2. van de Vlaamse Codex een vergunning worden geweigerd indien de aanvraag onverenigbaar is met een voorlopig vastgesteld ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan.

De aanvraag kan uit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening niet worden aanvaard.

..."

Dit is de tweede bestreden beslissing.

Op 31 augustus 2009, hangende de administratieve beroepsprocedure, stelt de gemeenteraad van de gemeente [REDACTED] het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Van de Wervelaan II' voorlopig vast. Op 25 januari 2010 stelt de gemeenteraad van de gemeente [REDACTED] vermeld ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast. Met een besluit van 20 mei 2010 keurt de verwerende partij dit gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan goed. De percelen waarop de bestreden beslissingen betrekking hebben, worden hierdoor herbestemd tot 'woonreservegebied'.

De vordering tot nietigverklaring van onder meer de verzoekende partijen tegen het besluit van de gemeenteraad van de gemeente [REDACTED] van 25 januari 2010 en het besluit van de verwerende

partij van 20 mei 2010, werd door de Raad van State met een arrest van 20 december 2011 (nr. 216.940) verworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Voorwerp van het beroep – bevoegdheid van de Raad

Overeenkomstig artikel 4.8.1, tweede lid, 1° VCRO, zoals dit gold op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering, is de Raad bevoegd kennis te nemen van en zich uit te spreken over beroepen ingesteld tegen ‘...vergunningsbeslissingen, zijnde uitdrukkelijke of stilzwijgende bestuurlijke beslissingen, genomen in laatste administratieve aanleg, betreffende het afleveren of weigeren van een vergunning...’.

In zoverre de voorliggende vordering kennelijk tevens is gericht tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de tussenkomende partij van 10 november 2008, is dit beroep onontvankelijk aangezien deze beslissing niet kan worden aangemerkt als ‘genomen in laatste administratieve aanleg’.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

1.

De tussenkomende partij werpt op dat de vordering tot vernietiging moet worden afgewezen als niet-ontvankelijk, omwille van een gebrek aan belang in hoofde van de verzoekende partijen. Zij licht dit als volgt toe:

“ ...

10. Wijlen █████ omschrijft het belang “als het voordeel dat de verzoeker verwacht uit het verdwijnen van het nadeel dat voor hem is ontstaan uit het bestreden besluit, welke verdwijning het verhoopte gevolg is van de gevorderde vernietiging”.

11. De vernietiging van de aangevochten akte moet aan de verzoekende partij op hoofdvordering derhalve ook een voordeel verschaffen, ze moet een nuttig effect ressorteren. **Blijkt dat de eventueel tussen te komen vernietiging de verzoeker geen nuttig gevolg oplevert, dan zal het beroep bij gebrek aan belang worden afgewezen.**

12. Verzoekende partijen zijn eigenaar van de percelen waarvan de verkaveling geweigerd werd door de gemeente (eerste bestreden besluit) en de Deputatie in beroep (tweede bestreden besluit). Zij gaan in hun verzoekschrift bij de RvVb niet in op hun belang. Impliciet kan mogelijk afgeleid worden dat zij hun belang steunen op het feit eigenaar te zijn van de percelen waarop het bestreden besluit betrekking heeft.

13. De regel bij de Raad van State is dat:

“hoewel het aan de verzoekende partij toekomt het bestaan van een belang aan te tonen, geen regel er die partij toe verplicht, reeds in haar verzoekschrift uiteen te zetten op welk belang zij zich beroept bij de nietigverklaring. Dit belang kan namelijk impliciet maar zeker blijken uit de uiteenzetting van de feiten en uit de aangevoerde middelen. Doch, wordt dit belang door de andere partijen betwist dan komt het de verzoekende partij toe iedere twijfel op dit punt weg te nemen.”

14. **In casu is echter duidelijk dat verzoekende partijen geen voordeel kunnen halen uit de gevraagde vernietiging.** Dit geldt zowel voor hun vordering gericht tegen het eerste bestreden besluit van de gemeente, als voor hun vordering gericht tegen het tweede bestreden besluit van de Deputatie.

15. Zelfs in het onwaarschijnlijke geval dat tot vernietiging van het tweede bestreden besluit (de vordering tegen het eerste is manifest onontvankelijk) zou worden overgegaan, kan de Deputatie geen nieuwe gunstige beslissing nemen voor verzoekende partijen nu er geen gunstige beslissing over de zaak van de wegen voor handen is en dat een exclusieve bevoegdheid van de gemeenteraad betreft. Alvorens de verkavelingsvergunning kan worden verleend dient de gemeenteraad zich immers uit te spreken over de zaak van de wege.

16. Er kan overigens niet ernstig worden voorgehouden dat de gemeenteraad geen beslissing over de zaak van de wegen moest nemen, nu dergelijk besluit onmiskenbaar noodzakelijk is gezien de aanvraag een wijziging en/of verbreding van het tracé van een weg behelst.

17. De stelling dat het om een buurtweg zou gaan, doet daaraan geen afbreuk. Eén en ander brengt enkel mee dat de gemeenteraad zowel op basis van artikel 133 DORO (18 mei 1999), als op basis van de wet op de buurtwegen van 1841 een beslissing moet nemen wil men tot vergunning kunnen overgaan. Een negatief besluit over de zaak van de wegen op basis van artikel 133 DORO volstond echter om mee te brengen dat geen vergunning verleend kon worden.

18. In ondergeschikte orde kan overigens vermeld worden dat de wijziging van het tracé van een buurtweg die bestemd is voor het gebruik door allen, onder de toepassing van het rooilijndecreet van 8 mei 2009 valt. Ingevolge de toepassing van dit decreet is enkel de gemeenteraad bevoegd om de wijziging van het tracé te beoordelen in het kader van de opmaak van een rooilijnplan. Dergelijk besluit zou dus noodzakelijk zijn wil men tot vergunning kunnen overgaan (infra).

19. Ook in geval van vernietiging van de bestreden besluiten, kan geen nieuwe voor verzoekende partijen gunstige beslissing genomen worden nu er geen noodzakelijk positief besluit over de zaak van de wegen voor handen is, en evenmin de andere noodzakelijke voorafgaandelijke gemeenteraadsbesluiten. De gemeenteraad heeft hier een discretionaire bevoegdheid.

20. Dezelfde conclusie volgt noodzakelijkerwijze uit de definitieve goedkeuring van het RUP van de Wervelaan II door de gemeenteraad op 25 januari 2010. Het verlenen van een verkavelingsvergunning voor verzoekende partijen is op basis daarvan onmogelijk (infra).

21. Het is om de hierboven aangehaalde redenen duidelijk dat verzoekende partijen door hun vordering geen enkel voordeel kunnen halen uit de vernietiging van de bestreden besluiten.

24. In die zin beschikken zij niet over het vereiste belang bij het voeren van huidige procedure voor uw Raad, en moet deze vordering bij gebreke aan belang als onontvankelijk worden afgewezen.

...

2.

De verzoekende partijen repliceren in hun wederantwoordnota als volgt op de exceptie:

“ ...

5. De gemeente [REDACTED] stelt verder dat verzoekers niet doen blijken van het vereiste belang.

In het kader van de procedure voor Uw Raad wordt niet vereist dat de verzoekende partijen uitdrukkelijk hun belang bij het beroep aangeven in hun verzoekschrift. Dit belang wordt blijkens art. 4.8.16, §1 VCRO verondersteld. De bepaling stelt immers:

...

Blijkens art. 4.8.16, §1, 3° VCRO moet wel een belang worden aangetoond indien een beroep wordt ingesteld door een “natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden” (onderlijning toegevoegd) ingevolge de vergunningsbeslissing.

De rechtspraak van de Raad van State die door de gemeente [REDACTED] wordt aangehaald en waarin wordt gesteld dat het belang moet blijken uit het verzoekschrift, is hier dan ook niet terzake. Het belang is aanwezig enkel uit hoofde van het feit dat verzoekers de aanvragers van de vergunning betreffen.

6. Ten onrechte stelt de gemeente [REDACTED] dat verzoekers geen voordeel kunnen halen uit de gevraagde vernietiging en hun beroep bijgevolg moet afgewezen als onontvankelijk bij gebreke aan belang.

Vooreerst is dit niet terzake aangezien verzoekers als vergunningaanvragers rechtstreeks krachtens art. 4.8.6., §1, 1° VCRO een beroep kunnen instellen bij Uw Raad. Zij dienen niet te doen blijken van een belang. Er is geen enkele juridische grond voor de onontvankelijkheid die de gemeente [REDACTED] opwerpt.

Verder is de stelling van de gemeente [REDACTED] onjuist.

De deputatie zou aldus de gemeente geen nieuwe gunstige beslissing nemen omdat er geen gunstige beslissing zou voorliggen over de zaak van de wegen, wat een exclusieve bevoegdheid van de gemeenteraad betreft.

Deze uiteenzetting raakt aan de grond van de zaak en kan niet worden beoordeeld zonder uitspraak te doen over het eerste middel van verzoekers. Verzoekers lichten in hun eerste middel immers duidelijk toe dat er geen toepassing kon en mocht worden gemaakt van art. 133, §1 DRO 99 en dat ondergeschikt ook niet aan de toepassingsvoorwaarden van deze bepaling voldaan was omdat de aanvraag geen wegeniswerken betrof waarvoor de gemeenteraad bevoegd was. De gemeenteraadsbeslissing m.b.t. de weg werd ook aangevochten bij de Raad van State, zodat het geen definitieve beslissing betreft.

Gelet op dit eerste middel, hebben verzoekers wel degelijk een belang om tegen de bestreden beslissingen op te komen.

Ten tweede zou het belang in hoofde van verzoekers ontbreken omdat inmiddels het RUP van de Wervelaan II definitief werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 25 januari 2010. Op basis van dit RUP zou het verlenen van een verkavelingsvergunning onmogelijk zijn geworden.

Nochtans is dit RUP tot op heden nog niet goedgekeurd door de deputatie, laat staan dat het reeds in werking zou zijn getreden. Dit kan verzoekers het vereiste belang bijgevolg niet ontnemen.

Verzoekers menen overigens dat de vaststelling van dit RUP zowel formeel als materieel onwettig is. Dit wordt uitgewerkt in het kader van het tweede onderdeel van het vierde middel. Het één en ander vereist bijgevolg weer een beoordeling van de grond van de zaak.

Gelet op de onwettigheden geformuleerd in het tweede onderdeel van het vierde middel, behouden verzoekers alleszins hun belang om tegen de bestreden beslissingen op te komen.

7. Tot slot meent de gemeente [REDACTED] dat het tweede onderdeel van de vordering van verzoekers – om aan te wijzen welke motieven niet meer bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing kunnen worden betrokken en welke rechtsregelen en beginselen moeten worden betrokken – de gemeentelijke discretionaire bevoegdheid niet mag beperken.

De gemeente [REDACTED] mag niet vergeten dat de gemeentelijke discretionaire bevoegdheid daar stopt waar de grens van de wettigheid wordt overschreden. Ook de deputatie van de provincie Antwerpen kan en mag dit vaststellen als toezichthoudende overheid en als administratieve beroepsinstantie wat betreft vergunningsbeslissingen. Meer nog, de deputatie verwerft in het kader van het administratief beroep wel degelijk een eigen beoordelingsbevoegdheid.

...

3.

Met het tussenarrest van 5 mei 2015 (nr. A/2015/0274) heeft de Raad de heropening van de debatten bevolen op grond van de volgende overwegingen:

“ ...

1.

Na het in beraad nemen van de zaak, bezorgt de tussenkomende partij met een aangetekende brief van 24 oktober 2011 aan de Raad een afschrift van het arrest van de Raad van State van 23 februari 2011 (nr. 211.457). Met dit arrest verwerpt de Raad van State het beroep van de verzoekende partijen tegen de gemeenteraadsbeslissing van 6 oktober 2008 waarbij goedkeuring voor het vooropgestelde wegtracé werd geweigerd.

Met een aangetekende brief van 2 januari 2012 heeft de tussenkomende partij aan de Raad een afschrift van de arresten van de Raad van State van 20 december 2011 (nr. 216.939 en nr. 216.940) bezorgd. De Raad van State verwerpt met deze arresten het beroep tot vernietiging van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Van de Wervelaan II’, waarin de percelen van de verzoekende partijen worden herbestemd tot ‘woonreservegebied’.

De tussenkomende partij werpt op dat ingevolge de vermelde arresten van de Raad van State de verzoekende partijen geen voordeel meer kunnen halen uit de voorliggende vordering bij de Raad. De verwerende partij zou, nog volgens de tussenkomende partij, bij een eventuele herneming van het dossier de verkavelingsvergunning immers opnieuw moeten weigeren bij gebrek aan een gunstig besluit over de zaak van de wegen en gelet

op de verordenende kracht van het inmiddels vigerende gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

2.

De Raad acht het opportuun het standpunt te vernemen van alle partijen omtrent de weerslag van de bovenmelde arresten van de Raad van State op de vordering van de verzoekende partijen.

Bijgevolg wordt beslist tot heropening van de debatten en wordt aan de verzoekende partijen een aanvullende termijn verleend voor het neerleggen van een toelichtende nota met betrekking tot de impact van het arrest van 23 februari 2011 (nr. 211.457) en van de arresten van 20 december 2011 (nr. 216.939 en nr. 216.940) van de Raad van State op hun vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing.

De verwerende partij en de tussenkomende partij kunnen met een aanvullende nota repliceren op deze aanvullende nota van de verzoekende partijen.

... ”

4. De verzoekende partijen stellen in hun aanvullende nota het volgende:

“ ...

In het tussenarrest van 5 mei 2015 worden de debatten heropend en worden de partijen verzocht om standpunt in te nemen over de weerslag van drie tussengekomen arresten van de Raad van State op de vordering van verzoekers, m.n.:

- RvS nr. 211.456 van 23 februari 2011
Hierin verwerpt de Raad van State het beroep van verzoekers tegen de gemeenteraadsbeslissing van 6 oktober 2008 houdende weigering van goedkeuring voor het vooropgestelde wegtracé
- RvS nr. 216.939 en nr. 216.940 van 20 december 2011
Hierin verwerpt de Raad van State de vordering tot vernietiging van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Van de Wervelaan II’, waarin het perceel van de verzochten partijen wordt herbestemd tot ‘woonreservegebied’.

De Raad van State verwerpt in het arrest nr. 211.456 van 23 februari 2011 de stelling van verzoekers dat de gemeenteraad geen beslissing meer diende te nemen over de bestaande buurtweg [REDACTED]

De Raad van State bevestigt echter uitdrukkelijk de aanwezigheid van deze buurtweg en stelt dat slechts wijzigingen aan en/of de uitrusting van deze wegen ter beoordeling voorlagen.

Thans, blijkt dat de buurtweg ook door het gemeentebestuur zelf wel degelijk wordt aanzien en gebruikt als openbare weg voor gemotoriseerd verkeer.

In 2014 werden rioleringswerken uitgevoerd aan de straat [REDACTED], waarop de [REDACTED] uitgaat. Tijdens die werken werd het verkeer omgeleid uitgeredend via de buurtweg [REDACTED] langs de grond die verzoekers wensten te verkavelen.

De gemeente [REDACTED] heeft in het kader van voorliggende procedure echter steeds zeer nadrukkelijk voorgehouden dat [REDACTED] geen “verkeersweg” zou zijn, maar slechts een

karrespoor. De feiten hebben dit inmiddels tegengesproken. Klaarblijkelijk switcht de [REDACTED] van karakter en statuut naargelang de noden en wensen van het gemeentebestuur.

In die omstandigheden kon niet in redelijkheid geoordeeld worden dat de verkavelingsaanvraag betrekking had op de aanleg van een nieuwe verkeersweg, een tracéwijziging, verbreding of opheffing van de bestaande gemeentelijke verkeerswegen. Het betreft een bestaande buurtweg waarvoor bij toepassing van art. 195sexies, §2 DRO 99 en art. 4.3.5, §2 VCRO kan worden afgeweken van art. 100, §1, eerste lid DRO 99 (cf. tweede middel).

Verzoekers wensen er in het licht van het derde middel nog op te wijzen dat de overgangsregeling opgenomen in art. 7.5.8, §2 VCRO onverkort blijft gelden in voorliggend dossier:

“Beroepsdossiers die bij de deputatie werden betekend vóór 1 september 2009, doch waarover de deputatie op die datum nog niet heeft beslist, worden behandeld overeenkomstig de procedureregelen die golden voorafgaand aan die datum [...]”

Het middel gebaseerd op het ontbreken van het vereiste advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar (art. 193, §2 en 198 DRO 99 en art. 43, §1 DRO 96) gaat derhalve onverkort op.

Dat de Raad van State het RUP Van de Wervelaan-II niet vernietigde doet overigens geen afbreuk aan het belang van verzoekers. De Raad van State stelt in het arrest nr. 216.940 van 20 december 2011 (p. 17, nr. 22) uitdrukkelijk dat het de bedoeling blijft: “om voor de compensatiegebieden als eindbestemming een invulling voor wonen te behouden, dit evenwel enkel voor zover de woonbehoeften wijzen op een noodzaak tot aansnijding en benutting. In afwachting wordt aan de betreffende terreinen een tijdelijke bestemming gegeven overeenkomstig het actuele bodemgebruik.”

*In die omstandigheden hebben verzoekers er belang bij om de bestreden weigeringsbeslissingen, gelet op de motieven eigen aan deze beslissingen, uit de rechtsorde te zien verdwijnen.
...*

5.

De verwerende partij stelt in haar aanvullende nota dat de vordering tot vernietiging wegens de ontstentenis van het rechtens vereiste belang onontvankelijk moet worden verklaard. Zij licht dit als volgt toe:

“ ...

Arrest RvS d.d. 23.02.2011 (nr. 211.457)

1.

Vooreerst dient gesteld te worden dat de actualiteit van “het belang” van verzoekende partij de openbare orde raakt, waardoor uw Raad ambtshalve het onderzoek hiernaar kan voeren en eventueel de onontvankelijkheid van de vordering kan vaststellen.

...

2.

Vervolgens moet worden vastgesteld dat de verkavelingsaanvraag door verwerende partij (mede) werd geweigerd omdat (stuk 1):

“Het wegentracé werd niet goedgekeurd door de gemeenteraad waardoor de aanvraag niet in overeenstemming is met art. 4.3.5 §1 en §2 VCRO.”

*Er dient dan ook verwezen te worden naar art. 4.2.17 §2 VCRO **zoals dit van toepassing was op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing:***

...

Verzoekende partij betwist niet dat de gemeenteraad op 6 oktober 2008 weigerde goedkeuring te verlenen aan het in het verkavelingsontwerp opgenomen wegtracé. Bovendien verwierp de Raad van State de door verzoekende partij gevorderde vernietiging van de weigeringsbeslissing van de gemeenteraad bij arrest van 23 februari 2001 (nr. 211.457).

Bijgevolg moet hieruit geconcludeerd worden dat wegens het gebrek aan een gunstige gemeenteraadsbeslissing omtrent de wegenis, een gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing de verzoekende partij geen voordeel zal opleveren.

Verwerende partij zal immers de aanvraag, na een vernietigingsarrest van uw Raad, opnieuw dienen te weigeren omwille van de gemeenteraadsbeslissing over de zaak van de wegen.

3.

Mocht verzoekende partij van oordeel zijn dat verwerende partij gehouden is de gemeenteraad te vragen een nieuwe beslissing over dat tracé te nemen moet verwezen worden naar de rechtspraak van uw Raad:

...

4.

Verzoekende partij stelt in de aanvullende nota dat een beslissing van de gemeenteraad niet noodzakelijk is aangezien het zou gaan om een bestaand tracé dat niet gewijzigd wordt.

Hiervoor wordt verwezen naar het eerste middel van de antwoordnota van verwerende partij, waarin afdoende aangetoond werd dat voor de verkavelingsaanvraag wel degelijk een gunstige beslissing van de gemeenteraad noodzakelijk was.

Arresten d.d. 20.12.2011 (nr. 261.939 + nr. 216.940)

Vastgesteld moet worden dat de verkavelingsaanvraag door verwerende partij (mede) werd geweigerd omdat de percelen gelegen zijn in een ontwerp gemeentelijk RUP “Van de Wervelaan”, dat op 31 augustus 2009 voorlopige werd vastgesteld, en waarmee de verkaveling in strijd is (stuk 1):

...

In voormelde arresten van de Raad van State wordt het beroep van verzoekende partijen tegen dit gemeentelijk RUP – waarin de percelen van verzoekende partijen worden herbestemd tot ‘woonreservegebied’ – verworpen.

Bijgevolg moet hieruit geconcludeerd worden dat wegens strijdigheid van de aanvraag met een definitief van kracht geworden RUP, een gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing de verzoekende partij geen voordeel zal opleveren.

Verwerende partij zal immers de aanvraag, na een vernietigingsarrest van uw Raad, opnieuw dienen te weigeren omwille van de strijdigheid met de bepalingen van het gemeentelijk RUP “Van de Wervelaan.”

6.

De tussenkomenende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

“ ...

9. Zoals reeds in het verzoekschrift tot tussenkomst en in de toelichtende memorie aangegeven, is het verzoek onontvankelijk bij gebreke aan belang gezien een gebeurlijke vernietiging (quod non) geen voordeel oplevert.

10. In deze heeft het beroep betrekking op **de weigering van de verkavelingsvergunning waaromtrent een beslissing van de zaak van de wegen noodzakelijk** is gezien het minstens gaat om de aanpassing van de eventuele bestaande aardeweg. Dit wordt eveneens aangehaald in het betrokken arrest van de Raad van State van 23 februari 2011 (nr. 211.456) waarvan de overwegingen als volgt luiden:

...

11. Zodoende komt vast te staan dat er in het kader van deze aanvraag een beslissing noodzakelijk was van de **gemeenteraad** gezien de aanvraag een impact heeft op de bestaande wegen dan wel betrekking heeft op de creatie van nieuwe wegen. Deze beslissing was negatief en niet onwettig gezien het feit dat de Raad het beroep tot vernietiging heeft verworpen.

12. De verzoekende partij stelt in haar aanvullende nota dat er in deze geen nieuwe beslissing omtrent de gemeenteraad voorhanden moest zijn voor de verkavelingsaanvraag en stelt dat er in deze wel degelijk sprake is van een verkeersweg.

13. Los van de feitelijke beweringen die onjuist zijn, gaat deze bewering manifest in tegen het aangehaalde arrest van de Raad van State. In dit arrest wordt immers uitdrukkelijk gesteld dat er minstens sprake is van een aanpassing van de eventueel bestaande aardeweg en dit op basis van de feitelijke vaststellingen en het aanvraagdossier. Zodoende kan niet ontkend worden dat er sowieso een beslissing omtrent de zaak van de wegen voorhanden moest zijn in het kader van de betrokken aanvraag, ook al omdat er geen nutsleidingen voorzien zijn en kosteloze grondafstand noodzakelijk was. De beslissing omtrent de zaak van de wegen is, zoals hoger aangehaald, eveneens aan de orde indien de uitrusting van de wegen ter sprake komt. Dit is ontegensprekelijk het geval.

14. Daarenboven is de feitelijke bewering, stellende dat de betrokken weg een verkeersweg betreft, onjuist. Het betreft een loutere bewering die niet wordt gestaafd met bewijzen. Daarenboven is de zandweg nooit als omleidingsweg gebruikt. Het gaat in deze om de rioleringswerken aan de weg Vroegeinde die werden uitgevoerd begin november tot begin december 2014, doch de omleiding was niet langs de aardeweg.

15. De verkavelingsaanvraag had een impact op de wegen, minstens op de uitrusting ervan zodat een beslissing van de gemeenteraad noodzakelijk was. Deze beslissing was negatief en werd niet vernietigd door de Raad van State zodat het vandaag vaststaat dat er een negatieve beslissing is omtrent de zaak van de wegen voor de verkavelingsaanvraag die thans voor uw RvVb wordt bestreden.

16. **Conform vaste rechtspraak van Uw RvVb kan geen vergunning verleend worden bij gebreke aan een positieve beslissing omtrent de zaak van de wegen, indien die vereist is.** Zo kan ter illustratie verwezen worden naar een arrest van uw RvVb van 25 maart 2014 (nr. A/2014/0215). In dit arrest wordt verwezen naar artikel 4.2.17 VCRO, doch de draagwijdte van dit artikel is even ruim als deze van artikel 133 DRO destijds:

...

→ ***In onderhavig dossier ligt er echter een negatieve beslissing omtrent de zaak van de wegen voor zodat komt vast te staan dat de Deputatie niet kan vergunnen!***

→ *De Deputatie is hierbij niet bevoegd om zelf de beslissing te nemen en dit gezien de exclusieve bevoegdheid van de gemeenteraad op basis van artikel 133 DRO, nadien artikel 4.2.17 VCRO, en thans artikel 4.2.25 VCRO, en dit in samenhang gelezen met artikel 2 en 42 van het Gemeentedecreet.*

17. Zodoende is er bij een gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing door Uw RvVb geen voordeel voor de verzoekende partij. *De Deputatie dient immers nadien wederom te weigeren en dit gezien het negatieve besluit omtrent de zaak van de wegen. Er kan niet vergund worden zodat er geen belang is voor de verzoekende partijen.*

18. Dit wordt tevens bevestigd door de rechtspraak van Uw RvVb:

...

19. *Deze rechtspraak van Uw RvVb kan getransponeerd worden in onderhavig geval gezien de negatieve beslissing over de zaak van de wegen die noopt tot een verplichte weigering van de verkavelingsaanvraag.*

→ *De vordering is dan ook onontvankelijk bij gebreke aan belang.*

20. *Dezelfde redenering kan toegepast worden t.a.v. de arresten van de Raad van State met betrekking tot het gemeentelijk RUP 'Van De Wervelaan II' (R.v.S. nr. 216.939 en nr. 916.940, 20 december 2011). Zoals aangehaald, worden de percelen van de verzoekende partijen bestemd tot woonreservegebied zodat zij niet onmiddellijk kunnen aangesneden worden. Ook dit verordenend RUP is definitief en niet vernietigd zodat, bij een gebeurlijke vernietiging van het in deze bestreden besluit én dat nog los van het niet voorhanden van een gunstig besluit van de gemeenteraad over de zaak der wegen, de deputatie wederom zal moeten vaststellen dat er geen vergunning mogelijk is gezien de bestemming die geen onmiddellijk aansnijding mogelijk maakt.*

21. De gebeurlijke vernietiging van het bestreden besluit verschaft dan ook geen voordeel aan de verzoekende partij. *De Deputatie zal in elke hypothese tot weigering moeten overgaan nu:*

- *(1) de bestemming een vergunning niet meer toelaat (en die bestemming via RUP vaststaat én het RUP niet vernietigd is geworden), en*
- *(2) de gemeenteraad negatief besloot over de zaak van de wegen (en dat gemeenteraadsbesluit niet vernietigd is geworden door de RvS).*

→ *De vordering is onontvankelijk bij gebreke aan belang.*

...

Beoordeling door de Raad

1.

Verzoekende partijen moeten doorheen de volledige procedure beschikken over een voortdurend, ononderbroken en actueel belang. De verzoekende partijen betwisten niet dat in het voorliggende dossier artikel 4.2.17, §2 VCRO, zoals het gold op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen en dat de voorliggende vordering werd ingeleid, van toepassing is.

De verzoekende partijen betwisten evenmin dat de gemeenteraad van de tussenkomende partij op 6 oktober 2008, onder het regime van het destijds geldende artikel 133, §1 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (DRO), heeft geweigerd het in het verkavelingsontwerp vooropgestelde wegtracé goed te keuren en dat de Raad van State het beroep tot nietigverklaring tegen het besluit van 6 oktober 2008 heeft verworpen als ongegrond met een arrest van 23 februari 2011 (nr. 211.457).

2.

Artikel 4.2.17, §2 VCRO luidt als volgt:

“... ”

Indien de verkavelingsaanvraag wegeniswerken omvat waaromtrent de gemeenteraad beslissingsbevoegdheid heeft, en het vergunningverlenende bestuursorgaan oordeelt dat de verkavelingsvergunning van zijnentwege kan worden verleend, dan neemt de gemeenteraad een beslissing over de zaak van de wegen, alvorens het vergunningverlenende bestuursorgaan een beslissing neemt over de verkavelingsaanvraag.

“... ”

Uit deze bepaling volgt duidelijk dat een verkavelingsvergunning niet kan worden verleend zonder een voorafgaande beslissing van de gemeenteraad omtrent de wegenis. Het ontbreken van een voorafgaande beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen (in deze de beslissing van 6 oktober 2008 waarbij de gemeenteraad van de tussenkomende partij weigert het in het verkavelingsontwerp vooropgestelde wegtracé goed te keuren) doet de Raad oordelen dat een onderzoek naar de middelen van de verzoekende partijen niet relevant is, minstens betrekking heeft op overvloedige motieven, aangezien de gegrondheid ervan in voorkomend geval niet kan leiden tot een andersluidende beslissing van de verwerende partij. De eventuele vernietiging van de bestreden beslissing als gevolg van de eventuele onregelmatigheid van deze andere motieven, belet niet dat de verwerende partij, wanneer zij een herstelbeslissing neemt, het aangevraagde noodzakelijk zal moeten weigeren wegens het ontbreken van een beslissing van de gemeenteraad omtrent de wegenis.

3.

In zoverre de verzoekende partijen opmerken dat de Raad van State hun stelling dat ‘...de gemeenteraad geen beslissing meer diende te nemen over de bestaande buurtweg [REDACTED]...’ weliswaar heeft verworpen doch dat de Raad van State tegelijk uitdrukkelijk ‘...de aanwezigheid van deze buurtweg...’ heeft bevestigd en dat ‘...slechts wijzigingen aan en/of de uitrusting van deze wegenis ter beoordeling voorlagen...’, is met het oog op het onderzoeken en het beoordeling van (de actualiteit van) het belang van de verzoekende partijen niet relevant.

Eenzelfde vaststelling geldt overigens in de mate dat de verzoekende partijen aanvoeren dat de tussenkomende partij het karakter en het statuut van de [REDACTED] zou aanpassen naar gelang de noden van het moment. De Raad merkt op dat de verzoekende partijen lijken uit te gaan van een

wel heel selectieve lezing en interpretatie van het arrest van 23 februari 2011 (nr. 211.547) en uit het oog verliezen dat de Raad van State ook nog het volgende overwoog:

‘ ...

20. *De bevoegdheid van de gemeenteraad op grond van artikel 133, §1 DRO is niet beperkt tot het beoordelen van het tracé van de in de verkaveling begrepen wegenis, doch betreft ook de uitrusting ervan, waaronder de te voorziene wegverharding en nutsleidingen.*

De foto's die de verwerende partij in de memorie van antwoord bijbrengt, alsook de foto's die door de verzoekende partijen bij de verkavelingsaanvraag werden gevoegd, tonen genoegzaam aan dat het betrokken perceel slechts wordt ontsloten door een buurtweg, bestaande uit een onverhard, aarden pad. Een plaatsbezoek door de Raad van State, zoals gevraagd door de verzoekende partijen in de laatste memorie en ter terechtzitting, is te dezen niet vereist.

Bovendien blijken er langs de voormelde buurtweg ter hoogte van het kwestieuze perceel geen nutsleidingen aanwezig te zijn. Deze moeten nog aangelegd of doorgetrokken worden vanuit de aanpalende straten. Wat de elektriciteitsvoorziening betreft, staat er nabij de hoek met de buurtweg Vroegeinde weliswaar een elektriciteitscabine, maar ook hier moeten de leidingen nog doorgetrokken worden en maakt Eandis zelfs de opmerking dat de ruimte voor de nutsleidingen tussen de gracht en de op de verkavelingsplannen voorziene rooilijn te smal is. Inzake de drinkwatervoorziening merkt Pidpa op dat voor het trekken van de leidingen een zone moet worden voorzien die 80 cm breed dient te zijn. Daarnaast hebben de verzoekende partijen in de aanvraag zelf aangegeven dat de verkaveling langs een “onverharde weg” gerealiseerd zal worden, met betrekking tot dewelke het afstaan van een strook grond wordt voorgesteld voor een totale oppervlakte van 276 m².

Gelet op de voormelde ingrepen in de bestaande buurtwegenis, was de gemeenteraad van [REDACTED] bevoegd om op grond van artikel 133, § 1 DRO te oordelen over de opportuniteit van de in de verkavelingsaanvraag voorziene wijzigingen aan de wegenis. Bovendien betreft de in het verkavelingsontwerp voorziene gratis afstand van een strook private eigendom ter realisatie van de in de verkaveling voorziene weg, over welke breedte het ook moge gaan, evenzeer een aangelegenheid van gemeentelijke wegenis, die een beslissing van de gemeenteraad op grond van de voormelde bepaling vereist.

21. *Aangezien de gemeenteraad van [REDACTED] geen goedkeuring heeft gehecht aan de in de verkavelingsaanvraag voorziene werken en wijzigingen, ligt te dezen geen wijziging, verbreding of afschaffing van de buurtweg nr. [REDACTED] voor en diende de in de buurtwegenwet hiertoe voorziene procedure geen toepassing te vinden.*

...’ (eigen onderlijning)

4.

De geciteerde overwegingen en vaststellingen van de Raad van State, die de partijen en de Raad binden, laten dan ook geen enkel misverstand bestaan aangaande het gegeven dat een beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen vereist is voor wat de door de verzoekende partijen beoogde verkavelingsvergunning betreft.

De gemeenteraad van de tussenkomende partij heeft deze goedkeuring geweigerd aan de verzoekende partijen. Er wordt niet betwist dat er tot op heden geen dergelijke (gunstige) beslissing voorligt.

